

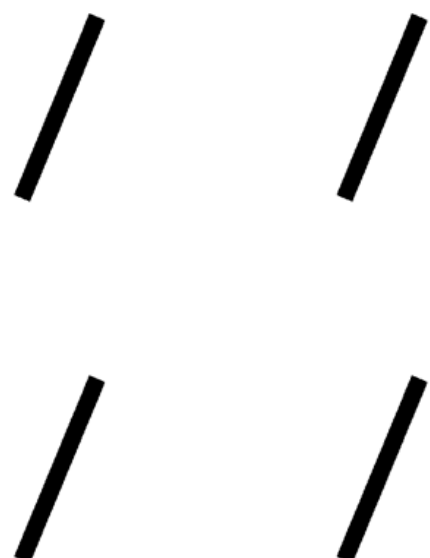

ORDE VAN
VLAAMSE
BALIES

NOTA

**Wetsvoorstel tot
uitbreiding bijzondere
bewijswaarde voor
vaststellingen door
onbemande toestellen**

OVB

Wetsvoorstel tot uitbreiding bijzondere bewijswaarde voor vaststellingen door onbemande toestellen (DOC 55-1234/001)

10/06/2021

Het wetsvoorstel van 7 mei 2020 tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer (DOC 55-1234/001) beoogt de bijzondere bewijswaarde uit te breiden tot vaststellingen van alle overtredingen van de Wegcode die met een onbemand automatisch werkend toestel worden vastgesteld. In tegenstelling tot bij bemande toestellen hebben deze vaststellingen enkel bewijskracht zolang het tegendeel niet bewezen is voor de overtredingen die in het Koninklijk Besluit van 18 december 2002 opgesomd zijn. Voor andere vastgestelde overtredingen is het aan de rechter om te oordelen over de bewijswaarde van de beelden.

De OVB is niet gekant tegen het principe van de bijzondere bewijswaarde als dusdanig. Zij stelt vast dat noch de rechtspraak¹, noch de rechtsleer² het huidige artikel 62 van de Wegverkeerswet strijdig acht met het vermoeden van onschuld, zoals gewaarborgd door artikel 6 EVRM en artikel 14 van het IVBPR.

Daarbij wordt geredeneerd dat de bijzondere bewijswaarde enkel gehecht is aan de materiële vaststellingen. Het vermoeden van onschuld betreft daarentegen de schuld van de beklaagde en is zodoende ruimer dan het domein dat door de wettelijke bewijswaarde wordt ingenomen. Het speelt derhalve nog wel voluit ten aanzien van het morele element van het misdrijf. Voorts worden er in het licht van het recht van verdediging ook strenge vormvereisten gesteld opdat een proces-verbaal de bijzondere bewijswaarde zou bezitten.

Hoewel het wetsvoorstel *sensu stricto* dus niet strijdig hoeft te worden geacht met het vermoeden van onschuld, vindt de OVB dat een dergelijke grootschalige en automatische omkering van de bewijslast voor alle verkeersovertredingen vastgesteld door onbemande toestellen, toch een grote impact heeft op de verdediging van de vermeende overtreeders. Zij benadrukt daarom de noodzaak om terughoudend om te gaan met uitbreidingen van de bijzondere bewijswaarde.

Het is ontegensprekelijk zo dat de technische mogelijkheden van de camera's die thans gebruikt worden veel geavanceerder zijn dan de hulpmiddelen die de politie hanteerde toen het onderscheid tussen bemande en onbemande toestellen werd gemarkeerd in de wet van 4 augustus 1996. De OVB betoogt echter dat er nog steeds een verschil bestaat tussen vaststellingen die ter plekke gedaan worden door bemande toestellen en een verbalisant die de beelden vanop afstand doorkrijgt en nadien moet interpreteren.

De overtredingen vermeld in het KB van 18 december 2002 hebben bovendien enkel betrekking op zaken die makkelijk van buitenaf kunnen worden vastgesteld, door de beweging of richting van de auto (bv. snelheidsovertreding, door een rood licht rijden, ...). Bij een uitbreiding naar alle verkeersovertredingen zou het ook betrekking krijgen op wat in de auto gebeurt, zoals het gebruik van een gsm tijdens het rijden. Dat zijn gevallen die aanzienlijk minder makkelijk met absolute zekerheid kunnen worden vastgesteld, maar waarvoor het evenzeer aan de vermeende overtreder zal zijn om de interpretatie van de beelden door de verbalisant te weerleggen. De OVB betoogt *in casu* niet dat de bijzondere bewijswaarde per definitie niet zou kunnen worden

gemotiveerd voor deze of andere overtredingen die momenteel niet in de lijst van het KB van 18 december 2002 opgesomd staan, zij benadrukt enkel dat dit steeds een dergelijke punctuele motivatie en afweging verdient. Bij de vaststelling van overtredingen waarvoor appreciatie- of interpretatievragen rijzen kan de bijzondere bewijswaarde redelijkerwijs niet gebruikt worden.

Op basis van het bovenvermelde beveelt de OVB aan dat de vaststellingen door onbemande toestellen geen veralgemeende bijzondere bewijswaarde krijgen voor alle overtredingen.

---

¹ Bv.: GwH. 27 september 1997, nr 48/97, B.4.2; Cass. 11 september 1990, Arr. Cass. 1990-91, nr.16.

² Bv.: C. VAN DEN WYNGAERT, *Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Maklu, 1998, 936; M. VAN NOTEN, "Proces-verbaal tot bewijs van het tegendeel", *Jura Falconis 2002-2003*, nr. 3, (337) 366-367; L. BREWAEYS en S. STALLAERT, "Het bewijs", in X., *Bestendig Handboek Verkeer*, 2020, afl. 23, (31) 87.